

ALIJA
IZETBEGOVIĆ
M U Z E J

NEWSLETTER

JU MUZEJ "Alija Izetbegović" Sarajevo
Broj 1/2020 | April-Maj 2020.

2

AKTUELNOSTI
Osnovana Fondacija
"Alija Izetbegović"

...

FOTO: Fondacija "Alija Izetbegović"

Fondacija će podsticati lični razvoj, društveno poduzetništvo i naučno-istraživački pristup problemima u društvu, te unaprjeđenje veza i odnosa sa bosanskohercegovačkom dijasporom...

4

AKTIVNOSTI
Glasnik Muzeja
"Alija Izetbegović"

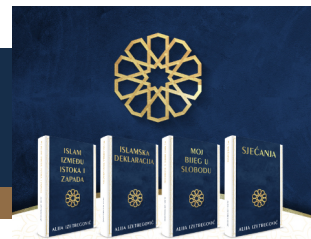
...

FOTO: JU Muzej "Alija Izetbegović"

U skladu s muzejskom djelatnošću i dugoročnim ciljevima Muzeja koji se tiču naučno-istraživačkog rada, Muzej "Alija Izetbegović" u aprilu mjesecu počeo je aktivnosti na pripremi i izdavanju svog prvog muzejskog časopisa...

NAJAVLJUJEMO:
Komplet izabranih djela
Alije Izetbegovića

6

GODIŠNJICE
Dan Armije RBiH

30 godina od osnivanja
Stranke demokratske
akcije (SDA)

Početak opsade
Sarajeva

...

FOTO: JU Muzej "Alija Izetbegović"

"...Želimo da budemo glas razuma u ovoj ludnici. Očekujemo od svih, prije svega od razumnih Srba i Hrvata da nas u tome slijede", rekao je između ostalog na Osnivačkoj skupštini SDA Alija Izetbegović.

U Sarajevu osnovana Fondacija "Alija Izetbegović"

FOTO: Fondacija "Alija Izetbegović"

Fondacija "Alija Izetbegović" osnovana je u aprilu 2020. godine. Fondacija je registrovana kao neprofitna i nestranačka organizacija koja će, samostalno i u partnerstvu s drugim organizacijama, raditi na realiziranju društvenih inicijativa i kulturnih programa u skladu sa pogledima i misaonom ostavštinom prvog predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, Alije Izetbegovića.

Fondacija "Alija Izetbegović" osnovana je sa ciljem da doprinosi napretku Bosne i Hercegovine i boljitku njenih naroda i građana na principima slobode, ravnopravnosti, pluralnosti i uvažavanja različitosti; povezivanju i promoviranju intelektualnih potencijala bosanskohercegovačkog društva; razvoju svijesti o važnosti mira, nenasilja i društvene solidarnosti.

Fondacija će podsticati lični razvoj, društveno poduzetništvo i naučno-istraživački pristup problemima u društvu, te unaprjeđenje veza i odnosa sa bosanskohercegovačkom dijasporom. Posebno će nastojati da doprinosi bošnjačkoj samospoznaji i spoznaji drugih o Bošnjacima kao autohtonom evropskom muslimanskom narodu, oslanjajući se na objektivno vrednovanje i promociju intelektualne ostavštine Alije Izetbegovića kao evropskog muslimanskog mislioca i prvog predsjednika Predsjedništva nezavisne Republike Bosne i Hercegovine. Osnivači Fondacije su bliski saradnici, članovi porodice i poznavaoči djela Alije

Izetbegovića. Upravni odbor Fondacije "Alija Izetbegović" čine: Hilmo Neimarlija (predsjednik), Sabina Berberović, Muzaffer Čilek, Fikret Karčić, Zijad Ljevaković, Fikret Muslimović i Faris Nanić.

Aktivnosti Fondacije "Alija Izetbegović" predviđene za 2020. godinu – koje uključuju radionice i ljetne škole, tribine i okrugle stolove, te jednu međunarodnu konferenciju – za sada su neizvjesne zbog trenutne situacije uzrokovane koronavirusom. Fondacija je stoga svoje prve aktivnosti prilagodila upravo krizi izazvanoj pandemijom i ublažavanju njenih posljedica.

Tako je već 23. aprila u prostorijama Fondacije uručena donacija vizira Savezu strukovnih sindikata doktora medicine i stomatologije Federacije BiH, a koja se sastoji od 3550 vizir-maski za medicinsko osoblje koje će biti podijeljene širom Federacije putem kantonalnih strukovnih sindikata doktora, a u skladu sa iskazanim potrebama. 300 vizira je direktna donacija samog

proizvođača, firme JUSRI iz Goražda. Protokol-ugovor o donaciji je u ime Saveza potpisao dr. Rijad Rifat Zaid. Dodatna količina od 1700 vizira donirana je staračkim domovima, narodnim kuhinjama, domovima za zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja, Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine, zdravstvenim institucijama u Brčko Distriktu, kao i zdravstvenim institucijama u RS preko nevladine organizacije EMMAUS.

JU Muzej "Alija Izetbegović" i Fondacija "Alija Izetbegović" potpisali Sporazum o saradnji

S potpisivanja Sporazuma.

Nakon niza neformalnih susreta i evidentnog zajedničkog interesovanja ove dvije ustanove, zvanično je potpisan Sporazum o saradnji između Muzeja "Alija Izetbegović" i Fondacije "Alija Izetbegović".

Potpisnici Sporazuma su Nađa Berberović-Dizdarević, direktorica Muzeja i Muhamed Mulahmetović, generalni sekretar Fondacije. Sporazumom je definisana međusobna saradnje ove dvije institucije na promicanju kulturnih vrijednosti i zajedničkog nastupa pri realiziranju društvenih inicijativa i kulturnih programa u skladu sa pogledima i misaonom ostavštinom prvog predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića.

Predstavnici Muzeja i Fondacije izrazili su spremnost zajedničkog djelovanja na polju izdavaštva, promicanju naučno-istraživačkog pristupa, organizaciji konferencija, okruglih stolova, te unapređenju veza sa bosanskohercegovačkom dijasporom. Saradnja ove dvije institucije podrazumijeva međusobnu razmjenu arhivskog materijala, fotografija i eksponata za potrebe obogaćivanja vlastitog fundusa.

Glasnik Muzeja "Alija Izetbegović"

U skladu s muzejskom djelatnošću i dugoročnim ciljevima Muzeja koji se tiču naučno-istraživačkog rada, Muzej "Alija Izetbegović" u aprilu mjesecu počeo je aktivnosti na pripremi i izdavanju svog prvog muzejskog časopisa.

Časopis je zamišljen kao naučna i stručna periodična publikacija s područja historije i srodnih naučnih disciplina, u čijem će fokusu istraživanja biti život i djelo Alije Izetbegovića te vrijeme i historijski kontekst u kojem je on živio i djelovao, tj. savremena historija Bosne i Hercegovine.

Prateći naučnu metodologiju rada, časopis će afirmirati naučno-istraživački, historiografski i analitički pristup proučavanju Izetbegovićevog života, njegovo političko djelovanje, kao i istraživanje tema relevantnih za širi vremenski okvir Izetbegovićevog rada i djelovanja. Časopis će, također, biti otvoren i za radove iz oblasti muzeologije u kojima će se tretirati problematika organizacije i rada muzeja te općenito stanje muzejske djelatnosti, kako u Bosni i Hercegovini tako i u inostranstvu.

Osnovni cilj časopisa je da podstakne razvoj naučnog dijaloga na polju historijske i kulturološke misli uz sticanje iskustava koja bi u budućnosti mogla biti primjenjiva i u radu Muzeja Alija Izetbegović.

Povodom Međunarodnog dana muzeja premijerno prikazan dokumentarni film o Muzeju "Alija Izetbegović"

Još od 1977. godine muzejske institucije diljem svijeta 18. maja pod okriljem Međunarodnog vijeća muzeja (ICOM) obilježavaju Međunarodni dan muzeja.

Na ovaj dan muzejske ustanove širom planete pripremanjem različitih programa te otvaranjem svojih kolekcija i zbirki za posjetioce, obilježavaju manifestaciju kojom se nastoji pokazati važnost muzeja u društvu. Cilj Međunarodnog dana muzeja je podići svijest o činjenici da su muzeji važno sredstvo kulturne razmjene, obogaćivanja kultura i razvoja međusobnog razumijevanja, suradnje i mira među narodima.

Povodom Međunarodnog dana muzeja premijerno vam prikazujemo dokumentarni film o Muzeju "Alija Izetbegović", Javnoj ustanovi koja je osnovana na četvrtu godišnjicu Predsjednikove smrti, 19. oktobra 2007. godine u vratničkim kapi kulama Ploča i Sirokac. Zahvaljujući poštovaocima lika i djela Alije Izetbegovića, iznad Šehidskog mezarja Kovači podignut je još jedan spomenik koji svjedoči o borbi za Bosnu i Hercegovinu.

Dokumentarni film možete pogledati na YouTube kanalu Muzeja "Alija Izetbegović".

"Bog ljude i narode kuša u dobru i u zlu. On iskušava njihovu spremnost da na najbolji način upotrijebe veliki Božiji dar - slobodu. Povlašteni ovim darom, mi smo dužni nastaviti tragati za istinom i dosljedno je braniti, ranije riječju, perom i kistom, a danas kamerom i računarom", riječi su Alije Izetbegovića.

Održan webinar pod nazivom "Coronavirus and museums: impact, innovations and planning for post-crisis"

U organizaciji OECD-a (Organization for Economic and Cultural Development) i ICOM-a (International Committee of Museums) 10. aprila održan je webinar pod naslovom „Coronavirus (COVID-19) and museums: impact, innovations and planning for post-crisis“.

U webinaru u kojem su učestvovali predstavnici muzeja iz različitih zemalja (Italija, Španija, Kanada, Koreja) razgovaralo se o posljedicama novonastale krize korona virusa na rad muzeja diljem svijeta kao i perspektivama i pravcima budućeg djelovanja. Smanjenje direktnih prihoda, ukidanje poslovnih mjesta, povlačenje muzeja iz projekata lokalno-ekonomskog razvoja, predstavljaju neke od osnovnih posljedica globalne krize COVID-19 koja je uzrokovala promjenu kompletne strukture i organizacije rada muzejske djelatnosti.

U uslovima društvene izolacije koja je dovela do radikalnog smanjenja broja posjetilaca, pogađajući kako javne tako i privatne muzeje, Mattia Agnetti, izvršni direktor fondacije MUVE (Musei Civici di Venezia) u Veneciji, naglašava važnu ulogu digitalne prezentacije muzejskog sadržaja koja je u novim okolnostima postala ključni faktor zahvaljujući mogućnosti prevazilaženja fizičkih ograničenja. Tako je širenje virusa COVID-19 dovelo do stvaranja potpuno nove paradigme odnosno promjene rada muzeja u manipulisanju novim tehnologijama: nešto što je prije predstavljalo samo opciju, sada postaje osnovni način muzejskog rada i predstavljanja muzejskog sadržaja.

U isto vrijeme, naglašena je uloga političkih faktora, odnosno institucija poput Evropske komisije koje će morati izdvojiti značajna finansijska sredstva ukoliko se želi održati rad muzejskih institucija. Osnovne mjere pomoći muzejskim ustanovama diljem svijeta uključuju direktnu finansijsku pomoć i otvaranje hitnih fondova za održavanje muzejskih postrojenja, porezne olakšice, sufinansiranje plaća uposlenika i općenito jača saradnja lokalnih vlada i muzeja u procesu oporavka.

Raspisan Konkurs za izradu idejnog rješenja za suvenire Muzeja "Alija Izetbegović"

JU Muzej "Alija Izetbegović" raspisao je Konkurs za izradu idejnog rješenja za suvenire Muzeja "Alija Izetbegović".

Suveniri treba da budu odraz tradicije, multietničnosti, kulturno-istorijske i materijalne baštine Bosne i Hercegovine. Suvenir treba da bude izrađen prema ideji autora, sa opisom izrade, veličine, boje i materijala od kojeg će se proizvoditi.

Za izradu se mogu koristiti različiti materijali, npr. metal, keramika, kamen, terakota, drvo, staklo, papir, plastika i slično. Prijedloge je potrebno dostaviti do 15.07.2020. godine. Pravo učesća na Konkursu imaju sva pravna i fizička lica.

Kompletan tekst Konkursa može se preuzeti na web-stranici JU Muzej "Alija Izetbegović" - www.muzejalijazetbegovic.ba.

30. GODIŠNJICA OSNIVANJA Stranke demokratske akcije

Dana 26. maja obilježena je 30. godišnjica osnivanja Stranke demokratske akcije (SDA). Stranka je osnovana 1990. godine na osnivačkoj skupštini održanoj u Sarajevu.

To je bila prva registrovana politička stranka nakon 45 godina jednopartijskog sistema u Jugoslaviji. Inicijativni odbor za osnivanje stranke činilo je 40 intelektualaca, umjetnika i poduzetnika iz Sarajeva, Zagreba, Mostara, Banja Luke i Ljubljane.

Programskom deklaracijom SDA je sebe definisala kao "Politički savez građana Jugoslavije koji pripadaju muslimanskom kulturno-povijesnom krugu, kao i drugih građana Jugoslavije koji prihvataju program i ciljeve Stranke", a istaknut je i "poseban interes za očuvanje Bosne i Hercegovine kao zajedničke države Muslimana, Srba i Hrvata."

Za prvog predsjednika SDA izabran je Alija Izetbegović koji će na njenom čelu ostati do oktobra 2001. godine, predvodeći Stranku i

bošnjački narod u najdramatičnijem periodu bosanske historije.

Povodom 30. godišnjice osnivanja Stranke demokratske akcije JU Muzej „Alija Izetbegović“ ekskluzivno je predstavio online izložbu na 33 vizuala o osnivanju „stranke građana i naroda muslimanskog kulturno-povijesnog kruga“ s demokratijom kao jednom od najvažnijih odrednica. Online izložba dostupna je na web-stranici Muzeja ali i na zvaničnim stranicama naše institucije na društvenim mrežama.

„...Želimo da budemo glas razuma u ovoj ludnici. Očekujemo od svih, prije svega od razumnih Srba i Hrvata da nas u tome slijede“, rekao je između ostalog na Osnivačkoj skupštini Alija Izetbegović.

9. MAJ - Dan Evrope

Mir i jedinstvo diljem evropskog kontinenta tokom kojeg međunarodne političke institucije otvaraju svoja vrata za javnost obilježava se svake godine 9. maja u sklopu manifestacije pod nazivom Dan Evrope.

Dan Evrope obilježava se od 1985. godine i slavi uspomenu na Šumanovu deklaraciju od 9. maja 1950. godine kojom je nastala Evropska zajednica za ugalj i čelik, prva zajednica evropskih naroda nastala 1952. godine. Nakon osnivanja Europske unije 1993. godine, poštivanje Dana Europe od strane nacionalnih i regionalnih vlasti značajno se povećalo.

Od 1995. godine Njemačka je proširila ovaj dan na obilježavanje "Evropske sedmice" (Europawoche) a u 2019. godini Dan Evrope postao je službeni državni praznik u Luksemburgu. U Bosni i Hercegovine Dan Evrope obilježava se od 2005. godine u organizaciji Evropskog pokreta u BiH a do sada je upriličen u 13 različitih bosanskohercegovačkih gradova.

Danas, obilježavanje 9. maja postalo je evropski simbol koji zajedno sa himnom i zastavom, identifikuje politički entitet Evropske unije. Dan Evrope je prilika za aktivnosti i festivale koji Evropu približavaju njenim građanima i narodima.

Petog aprila počela opsada Sarajeva

Dana, 5. aprila 1992. godine, zvanično je počela opsada Sarajeva, najduža opsada u modernoj historiji ratovanja, opsada koja je trajala dugih 1.425 dana.

Za to vrijeme ubijeno je više od 11 hiljada civila u gradu, od kojih oko 1.600 djece, a preko 50.000 građana Sarajeva je lakše ili teže ranjeno.

„Ima nekih stvari oko kojih možemo napraviti neka popuštanja i neke pogodbe. Imma nekih stvari koje su van pogodbe. Nikada više nećemo dozvoliti da budemo blokirani, bez obzira kakva cijena za to trebala biti plaćena! Sarajevo više nikada a ni drugi naši gradovi neće biti blokirani“, kazao je tokom jednog intervjua, nakon rata, Alija Izetbegović.

Prije 28 godina, 18. aprila 1992. godine-poginuo je narodni heroj, brigadni general i dobitnik najvećeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljan" Safet Hadžić.

Izetbegović: Sarajevo je za svijet grad tolerancije i slobode

(Foto: A. Zira)

Uručene Šestoaprilske nagrade Sarajeva

Priznanja Izetbegoviću i svim Sarajlijama

Pojedinačna nagrada dodijeljena predsjedniku Izetbegoviću za doprinos u odbrani BiH i njenih naroda i građana, razvoj demokratije u zemlji i svijetu i za ličnu hrabrost i plemenitost

2. strana

6. APRIL - Dan grada Sarajeva

Sarajevo je 6. aprila 1945. godine oslobođeno od posljednjih fašističkih uporišta u gradu da bi 6. aprila 1992. godine taj isti fašizam, u nešto drukčijem obliku i pod drukčijim obilježjima, nastavio započetu misiju terora.

Usud je bio takav, možda u nečijim glavama smišljeno proračunat, da se aprila 1992. godine nastavi tamo gdje se stalo prije tačno 47 godina, pa Sarajevu nakon svega nije ostalo ništa drugo nego da pamti taj 6. april, s pomiješanim osjećajima, kao dan svoga oslobođenja i dan svoje okupacije.

Još 1997. godine Alija Izetbegović primio je pojedinačnu nagradu povodom obilježavanja Dana grada Sarajeva i to za doprinos u odbrani BiH i njenih naroda i građana, razvoj demokratije u zemlji i svijetu i za ličnu hrabrost i plemenitost.

Izetbegović je tom prilikom kazao: "Sarajevo je za svijet grad tolerancije i slobode!"

Bosanska armija je nezadrživo rasla!

Primali smo udarce, a bivali sve jači, gubili smo borce a bivali sve brojniji. Bosanska armija je nezadrživo rasla.

Ovo je naglasak obraćanja Alije Izetbegovića, člana Predsjedništva BiH na centralnoj svečanosti povodom godišnjice Armije BiH, održane u Tuzli u aprilu 1997. godine.

„Ljudi su osjećali da su na pravoj strani, da je to odbrambeni rat, da oni ne brane samo svoje domove i svoju nejač i svoje pravo na život i dostojanstvo, nego i neke vrijednosti zajedničke onom boljem dijelu čovječanstva“, rekao je, pored ostalog, Izetbegović i podvukao: „Budite ponosni što služite zemlji koja je prošla krou neviđene patnje i stradanja, ali je uprkos tome odbacila mržnju i osvetu i ostala odana ideji slobode, tolerancije i ljudskosti“.

15. april obilježava se kao Dan Armije Republike BiH.

BiH postala članica Ujedinjenih nacija

Prije 28 godina, 22. maja 1992. u skladu sa rezolucijom, donesenom dva dana prije, Republika Bosna i Hercegovina je postala punopravna članica Ujedinjenih nacija. Prijem u tu svjetsku organizaciju bio je historijski događaj. Istog dana, u UN su primljene i Hrvatska i Slovenija.

„Čestitam građanima BiH i našoj Republici prijem u UN. Nije vrijeme za slavlje. Svi treba da ustanemo u borbi za slobodu i demokratiju. Čuli ste aplauz kojim je popraćen prijem BiH u UN. On dovoljno govori. Kada vam se drugi put budem obraćao, nadam se da će to biti u drugačijim okolnostima“, poručio je Alija Izetbegović povodom prijema BiH u UN.

Na taj dan, prvi put se zavijorila bh. zastava sa ljiljanima ispred zgrade UN-a na East Riveru u New Yorku. Svečanost podizanja zastava Hrvatske, BiH i Slovenije na jarbole ispred zgrade UN svojom kratkom besjedom obilježio je generalni sekretar Butros Gali.

Ova tri nova člana, rekao je on, donose svjetskoj organizaciji jednu izvanrednu mješavinu civilizacija, jezika, religija, kultura, i mi ih pozdravljamo među nama, ali posebno odayemo poštovanje njihovoj privrženosti i obavezama koje su preuzete pridružujući se broju od 175 zemalja članica. Članstvo u UN je velika počast ali ono je isto tako i ozbiljna obaveza.

U ovoj značajnoj prilici, rekao je dalje Gali, mi ne možemo da se ne podsjetimo okolnosti u kojima se dogodio njihov prijem. Ne možemo zaboraviti da čak dok se dižu njihove zastave, neprijateljstva i ljudska stradanja u tom regionu se podržavaju.

Dan kada su odbranjeni Sarajevo i BiH

Drugog maja 1992. počela je opsada Sarajeva, trajala je 1.425 dana. Ali tog 2. maja odbranjeno je Sarajevo ali i Bosna i Hercegovina. Podsjećamo na ono što se dešavalo tog dana. Oko 12 sati grupa branilaca Sarajeva pokušala je spriječiti iznošenje materijalno-tehničkih sredstava iz Doma JNA, današnjeg Doma OS BiH. Ušli su na pregovore s potpukovnikom Bogojem Božinovskim, koji je pucao na njih i ubio Asafa Hadžića. Uslijed razmjene vatre, ranjen je i Božinovski, a ostatak se pripadnika JNA predao.

General Milutin Kukanjac naredio je da iz Vojne bolnice krene elitna jedinica prema Predsjedništvu BiH. Kod Predsjedništva su već bile snage odbrane grada. Tada počinje čuvena bitka na Skenderiji, a jedno od ključnih obilježja bitke jeste to da je rahmetli Nusret Šišić Dedo protuoklopnom napravom napravljenom od vodovodnih cijevi pucao po njima i pogodio jedno od borbenih vozila.

Milan Šuput, koji je komandirao svim specijalnim jedinicama Druge armijske oblasti, s 30-ak specijalaca i borbenim vozilima došao je do Pošte. Šuputovi specijalci ušli su u Poštu i zapalili je. U popodnevnim satima pripadnici Specijalne jedinice MUP-a RBiH Nezir Brajović Braja i njegov pomoćnik Ajnur Mehićević pogodili su iz prostora blizu zgrade Parlamenta agresorski tenk koji je došao do mosta Suade i Olge s ciljem da ide do Predsjedništva.

U noći s 2. na 3. maj grupa Dževada Topića shvatila je da su se Šuputovi specijalci (Niški specijalci) zabarikadirali u zgradi kod BKC-a. Predali su se iza podneva 3. maja.

Predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović 2. maja zarobljen je na aerodromu prilikom povratka iz Lisabona te odveden u kasarnu JNA u Lukavici. Domaća i svjetska javnost saznala je za hapšenje kada se predsjednik telefonom javio u Dnevnik TVSA.

Izetbegović je razmijenjen 3. maja u Dobrovoljačkoj ulici.

MUZEJ "ALIJA IZETBEGOVIĆ" SA PONOSOM PREDSTAVLJA

KOMPLET IZABRANIH DJELA ALIJE IZETBEGOVIĆA

KOMPLET IZABRANIH DJELA ALIJE IZETBEGOVIĆA BIT ĆE DOSTUPAN U SUVENIRNICI
MUZEJA "ALIJA IZETBEGOVIĆ" I KNJIŽARAMA "ILUM". NARUDŽBE SE VRŠE PUTEM MAILA
muzejalijazetbegovic1@gmail.com ILI POZIVOM NA BROJ +387 33 574 271

REDOVNA CIJENA 150 KM / CIJENA U PRETPRODAJI DO 20. JULA 100 KM (BiH)
REDOVNA CIJENA 100 EUR / CIJENA U PRETPRODAJI 70 EUR (INOSTRANSTVO)

OFICIJELNI
DISTRIBUTER

